UNIWERSYTET WARSZAWSKI

INSTYTUT ARCHEOLOGII UW

VIA ARCHAEOLOGICA MASOVIENSIS

Światowit Supplement Series M, volume 1

Wielokulturowe stanowisko I
w miejscowości Izdebno Kościelne gmina Grodzisk Mazowiecki

Źródła archeologiczne z badań wykopaliskowych na autostradzie A2 odcinek mazowiecki

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach programu "Dziedzictwo Kulturowe" priorytet "Ochrona Zabytków Archeologicznych"

NARODOWY INSTYTUT DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

IZDEBNO KOŚCIELNE

Izdebno Kościelne, st. I (nr aut. 84), gm. Grodzisk Mazowiecki

Stanowisko, zlokalizowane jest na krawędzi niewielkiej rzeczki Bosinki, stanowiącej prawy dopływ Pisi Tucznej. W trakcie prac wykopaliskowych prowadzonych w sezonach 2008 i 2009 przebadano obszar o powierzchni niespełna 7 ha (683 ary) znajdujący się w pasie kolizji z projektowaną autostradą A2. W ich wyniku natrafiono na liczny materiał zabytkowy w postaci około 37 tys. fragmentów kości, ceramiki i polepy, a także zabytków krzemiennych, kamiennych i metalowych. Zarejestrowano ponadto 5 932 obiektów o charakterze mieszkalnym (ziemianki i budynki słupowe), gospodarczym (studnie, piece, paleniska, jamy) i sepulkralnym (groby jamowe i popielnicowy oraz tzw. pochówek psa). Niewielki zespół źródeł reprezentuje osadnictwo epoki neolitu, wczesnego brązu i wczesnej epoki żelaza identyfikowane ze społecznościami kultury pucharów lejkowatych, horyzontu trzcinieckiego i kultury łużyckiej. Okres intensywnego zasiedlenia osady przypada dopiero na schyłek starszego i początek młodszego okresu przedrzymskiego (od połowy III do schyłku II w. p.n.e). Materiał zabytkowy z tej fazy osadniczej zawiera liczne nawiązania do ceramiki jastorfskiego kręgu kulturowego oraz ceramiki typu Kraghede z terenów Jutlandii. Łączy się z nimi także unikatowe znalezisko wykonanego z brązu naszyjnika koronowatego, odkrytego w wypełnisku studni wydrążonej z jednego kawałka pnia. Po raz kolejny osada została zasiedlona przez ludność kultury przeworskiej w późnym okresie wpływów rzymskich, tj. Od II połowy II w. po ostatnie dekady IV i być może początek V w n.e). Z fazą tą, poza różnego typu obiektami spotykanymi licznie na terenie osad, wiążą się również pracownie obróbki bursztynu. Odkryto w nich ponad 20 tysięcy fragmentów tego surowca, od niewielkich bryłek, poprzez jego półwytwory i odpady, po gotowe wytwory w postaci różnego kształtu paciorków. Wielosezonowy charakter osady potwierdza także obecność znacznej ilości studni wykonanych w technice zrębowej, w obrębie których natrafiono na wykonane z drewna naczynia (koszyczki, łopaty, czerpaki). W niewielkim stopniu obszar stanowiska objęty był osadnictwem także w okresie późnego średniowiecza (XIII i XIV w.) oraz nowożytnym.

Piec do wypalania wapna, kultura przeworska

Pochówek psa, kultura przeworska

Relikty budowli słupowych kultury przeworskiej.

IZDEBNO KOŚCIELNE

Eksploracja nawarstwień i obiektów kultury przeworskiej.

Studnia o konstrukcji zrębowej, kultura przeworska.

Studnia o konstrukcji plecionkowej z młodszego okresu przedrzymskiego.

IZDEBNO KOŚCIELNE

Studnia o konstrukcji zrębowej z okresu wpływów rzymskich.

Studnia drążona w pniu wykonana przez ludność kultury jastorfskiej.

Studnia o konstrukcji zrębowej z okresu wpływów rzymskich.

Naczynia drewniane w studni z okresu wpływów rzymskich.

Drewniana łopata z okresu wpływów rzymskich.

Drewniany koszyk z okresu wpływów rzymskich.